Eurasian Academy of Sciences
Eurasian Business & Economics Journal
2017 Volume:12 S: 11 - 18
Published Online December2017 (http://busecon.eurasianacademy.org)
http://dx.doi.org/10.17740/eas.econ.2017-V12-2

DETERMINANTS OF PROFITABILITY IN THE TURKISH DEPOSIT BANKING SECTOR: PERIOD 2010-2015

Abdurrahman KORKMAZ*; Engin KÜÇÜKSİLLE; Sadık KARAOĞLAN*****

* İktisat Bölümü, İİBF, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, 35620, İzmir
** İşletme Bölümü, İİBF, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, 35620, İzmir
*** İşletme Bölümü, İİBF, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, 35620, İzmir

E-mail: abdurrahman.korkmaz@ikc.edu.tr; engin.kucuksille@ikc.edu.tr; sadik.karaoglan@ikc.edu.tr

Copyright © 2017 Abdurrahman KORKMAZ; ENGİN KÜÇÜKSİLLE; SADIK KARAOĞLAN. This is an open access article distributed under the Eurasian Academy of Sciences License, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

ABSTRACT

The aim of this study is to analyse the basic factors that determine the profit levels of deposit banks operating in Turkey. The variables that are expected to affect the profitability of 23 deposit banks that operate in Turkey between 2010 and 2015 are classified as bank specific, sector specific, and macroeconomic fundamentals specific variables and the model is estimated by the System Generalized Method of Moments Procedure. The findings suggest that the profitability level of the sector is affected positively by the asset size and negatively by credit risk and the ratio between the credits and assets. The findings also reveal that profitability is affected positively by economic growth rate and the improvements in budget balance and negatively by monetary growth rate and the concentration rate of the sector

Keywords: deposit banks; profitability; system GMM.

JEL Classifications: C23; E44; G21

TÜRK MEVDUAT BANKACILIĞI SEKTÖRÜNDE KÂRLILIĞIN BELİRLEYİCİLERİ: 2010-2015 DÖNEMİ

ÖZET

Bu çalışma, Türkiye'de faaliyet gösteren mevduat bankalarının karlılık düzeyini belirleyen temel faktörleri incelemeyi amaçlamaktadır. 2010-2015 yılları arasında Türkiye'de faaliyet gösteren 23 mevduat bankasının karlılığını etkilediği öngörülen değişkenler; bankaya özgü, sektöre özgü ve makroekonomik ortama özgü değişkenler şeklinde sınıflandırılmış ve oluşturulan model Sistem Genelleştirilmiş Momentler Yöntemi yardımı ile tahmin edilmiştir. Elde edilen bulgular; sektördeki karlılık düzeyinin, aktif büyüklüğü tarafından pozitif; kredi riski ile kredi aktif oranı tarafından ise negatif etkilendiğini ortaya koymaktadır. Ayrıca karlılık düzeyinin ekonominin büyüme oranı ile bütçe dengesinde meydana gelen iyileşmeler tarafından pozitif; parasal büyüme oranı ile sektördeki yoğunlaşma oranı tarafından ise negatif olarak etkilendiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: mevduat bankaları, karlılık, sistem GMM.

1. GİRİŞ

Mevduat bankaları, tasarrufların etkin bir şekilde yatırımlara yönlendirilmesi, etkin bir ödeme sistemi kurulması, finansal varlıklarda ve piyasalarda işlem derinliği sağlanması ve etkili bir risk yönetimi tesis edilmesi gibi fonksiyonlar üstlenmeleri nedeniyle ekonomik sistem içerisinde oldukça önemli bir yere sahiptir. Örneğin; Göçer ve diğerleri (2015) Türkiye'deki bankaların kredi hacmindeki artışın istihdamı ve ekonomik büyümeyi pozitif etkilediğini ortaya koymuştur. Dolayısıyla güçlü bir bankacılık sistemi, ekonomik istikrarı sağlayarak ülkenin makroekonomik göstergelerinin iyileşmesine ve ülke ekonomisinin iç ve dış şoklara karşı daha dayanıklı olmasına da yardımcı olmaktadır.

Her işletmenin olduğu gibi bankaların da temel amaçlarından biri kar elde etmektir. Bankaların verimli ve karlı bir şekilde faaliyetlerini sürdürmesi, bir ülkede hem istikrarlı bir finansal sistemin devamını hem de istikrarlı bir ekonomik gelişmeyi beraberinde getirecektir. Çünkü bankacılık sektöründe ortaya çıkabilecek bir krizden reel sektör de etkilenebilecek ve bu da ülkede iktisadi problemlerin yaşanmasına neden olacaktır. Bu açıdan bankaların verimli ve karlı bir şekilde faaliyetlerini sürdürmesi ulusal ekonomiler için de önem arz etmektedir. Bankaların ekonomiye ve finansal istikrara sağladıkları bu olumlu etkiler, araştırmacıları banka karlılıklarını hangi faktörlerin etkilediğini araştırmaya itmiştir.

Bu çalışma, Türkiye'de faaliyet gösteren mevduat bankalarının karlılık düzeyini belirleyen temel faktörleri son küresel finans krizi sonrası dönem açısından incelemeyi amaçlamaktadır. 2010-2015 yılları arasında Türkiye'de faaliyet gösteren 23 mevduat bankasının karlılığını etkilediği öngörülen değişkenler; bankaya özgü değişkenler, sektöre özgü değişkenler ve makroekonomik ortama özgü değişkenler şeklinde sınıflandırılmış ve oluşturulan dinamik panel veri modeli Sistem Genelleştirilmiş Momentler Yöntemi (SGMY) yardımı ile tahmin edilmiştir.

Çalışmanın geri kalan kısmı şu şekilde tasarlanmıştır: İkinci bölümde, Türk ekonomisinde faaliyet gösteren mevduat bankalarının karlılığını etkileyen temel faktörleri belirlemeyi amaçlayan seçili uygulamalı çalışmalardan elde edilen bulguların özet bir sunumu sağlanmıştır. Üçüncü bölümde çalışmada kullanılan veri seti, model ve tahmin yöntemi tanıtılmış; modelin tahmin sonuçlarına ise dördüncü bölümde yer verilmiştir. Son bölümde ise, çalışmadan elde edilen bulguların genel bir değerlendirmesi yapılmıştır.

2. LİTERATÜR

Varlık ve özsermaye karlılığının temel belirleyicilerini 2002-2007 dönemini göz önüne alarak inceleyen Sayılgan ve Yıldırım (2009), her iki performans göstergesinin de enflasyon oranı ile bilanço dışı işlemlerin toplam varlıklara oranı tarafından negatif yönlü olarak etkilendiğini; çıktı düzeyi, bütçe dengesi ve özsermayenin toplam varlıklara oranı tarafından ise pozitif yönlü olarak etkilendiğini ortaya koymuştur.

2002-2009 dönemi üzerine çalışan Alp ve diğerleri (2010), banka karlılığının sermaye yeterlilik oranı ile banka büyüklüğü tarafından pozitif; likidite ile faaliyet giderleri tarafından ise negatif yönlü olarak etkilendiği sonucuna varmıştır. Ayrıca kredi riskinin banka karlılığı üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkiye sahip olmadığı belirlenmiştir.

2002-2010 dönemi üzerine odaklanan Alper ve Anbar (2011), banka karlılığını etkileyen faktörleri bankalara özgü ve Türk ekonomisinin makroekonomik görünümüne ilişkin bir dizi değişken üzerinden açıklamayı hedeflemiştir. Çalışmadan elde edilen ampirik bulgular, varlık büyüklükleri ile faiz dışı gelirlerin karlılık düzeyini pozitif yönde etkilediğine işaret ederken kredi portföyü ile kredi riskinin ise negatif etkilere sahip olduğunu ortaya koymuştur. Makroekonomik görünüme ilişkin değişkenlerden ise yalnızca reel faiz oranın karlılık düzeyi üzerinde pozitif yönlü etkiye sahip olduğu belirlenmiştir.

Özsermaye karlılığını belirleyen temel faktörleri 2003-2008 dönemi açısından belirlemeyi amaçlayan Ekşi ve diğerleri (2011), karlılık düzeyinin şube sayısı ve pazar payı tarafından pozitif yönlü olarak etkilendiğini rapor etmiştir.

Varlık karlılığı ile özsermaye karlılığının belirleyicilerini 2005-2010 dönemi açısından inceleyen Akbaş (2012), kredi riskinin, toplam maliyetlerin toplam gelire oranının, piyasa yoğunlaşma oranının ve enflasyonun varlık karlılığını negatif olarak etkilediğini tespit etmiştir. Özsermaye karlılığının ise özsermayenin toplam varlıklara oranı, kredi riski, toplam maliyetlerin toplam gelire oranı, toplam varlık düzeyi ve piyasa yoğunlaşma oranı tarafından negatif yönlü olarak etkilendiği sonucuna varılmıştır.

2008 küresel finans krizinin 2003-2012 dönemi banka karlılıkları üzerindeki etkilerini inceleyen Demirhan (2013), krizin bankaların sermaye gücünü ve maliyet yönetimini pozitif yönde etkilediğini öne sürmüştür. Diğer yandan, kriz sonrası dönemde faiz dışı gelirlerin kriz öncesi döneme göre artış gösterdiği rapor edilmiş; kriz öncesi dönemde banka karlılığını istatistiksel olarak anlamlı etkileyen bir değişken olan kredi faiz gelirlerinin ise kriz sonrası dönemde etkisini yitirdiği tespit edilmiştir. Özsermayenin toplam varlıklara oranı ise kriz öncesi dönemde etkisizken kriz sonrası dönemde etkili bir faktör haline gelmiştir. Kriz sonrası dönemde faiz dışı gelirlerin toplam aktiflere oranı azalış göstermesine rağmen varlık karlılığı üzerindeki etkisinin ise arttığı gözlenmiştir. Sonuç olarak çalışmada bankaların daha karlı olabilmeleri için sermayelerini güçlendirmeleri gerektiği ileri sürülmüştür.

2002-2012 dönemini göz önüne alan Başçı ve Sakınç (2014), faiz gelirlerinin toplam gelirlere oranı ile tüketici kredilerinin toplam kredilere oranının hem özsermaye hem de varlık karlılığı üzerinde oldukça önemli etkilere sahip olduğunu ileri sürmektedir. Faiz gelirlerinin toplam gelirlere oranı, varlık karlılığı üzerinde negatif etkiye sahipken özsermaye karlılığı üzerinde pozitif etkiye sahiptir. Ayrıca hem varlık hem de özsermaye karlılığının tüketici kredilerinin toplam kredilere oranı tarafından pozitif, kredi mevduat oranı tarafından ise negatif yönlü olarak etkilendikleri sonucuna varılmıştır.

1993-2014 dönemi üzerine çalışan Tunay (2014), bankaya özgü değişkenler ile finans sisteminin yapısının bankaların karlılıklarını önemli ölçüde açıkladığını belirlemiştir. Banka büyüklüğü, bankaların yabancı ya da yerli sermayeli oluşu ile ele alınan dönemde gerçekleşen finansal krizlerin ise banka karlılıkları üzerinde kayda değer etkilere sahip olmadığı sonucuna varılmıştır.

Özsermaye ve varlık karlılığının belirleyicilerini 2006-2012 dönemini göz önüne alarak inceleyen Turgutlu (2014), özsermaye karlılığını etkileyen temel değişkenin özsermayenin toplam varlıklara oranı olduğunu belirlemiş ve bu etkinin negatif yönlü olduğunu vurgulamıştır. Ayrıca banka büyüklüğü ile toplam kredilerin özsermaye karlılığını pozitif

yönde etkilediği; yönetimsel etkinliğin göstergesi olan maliyet-gelir oranı ile bilanço dışı yükümlülüklerin ise söz konusu performans göstergesi üzerinde negatif yönlü etkilere sahip olduğu değerlendirilmiştir. Diğer yandan mali istikrarın söz konusu karlılık üzerinde oldukça önemli etkilere sahip olduğu ifade edilmiştir. Son olarak varlık karlılığının yönetimsel etkinlik ile bilanço dışı yükümlülükler tarafından negatif; mali istikrar ve ekonomik büyüme tarafından ise pozitif etkilendiği sonucuna ulaşılmıştır.

Varlık karlılığının belirleyicilerini 2006-2016 dönemi açısından belirlemeyi amaçlayan Özgür ve Görüş (2016), söz konusu performans göstergesinin sermaye yeterlilik oranı, kredi kalitesi, net faiz gelirlerinin toplam varlıklara oranı tarafından pozitif; merkez bankasının politika faiz oranı tarafından ise negatif etkilendiği sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca son küresel finans krizinin ise karlılık üzerinde negatif etkiler yarattığı rapor edilmiştir.

3. VERİ SETİ, MODEL VE EKONOMETRİK YÖNTEM

Veri Seti

Çalışmada kullanılan veri seti, Türkiye'de faaliyet gösteren 23 mevduat bankasının 2010-2015 dönemine ilişkin aşağıda tanımlanan bir dizi bilanço değişkeni yanında sektördeki yoğunlaşma derecesini temsil eden Herfindahl-Hirschman Endeksi (HHI) ile Türk ekonomisine ilişkin temel makroekonomik göstergelerden oluşmaktadır. Bankacılık sektörüne ve makroekonomik göstergelere ilişkin veriler, sırası ile Türkiye Bankalar Birliği ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası web sitelerinden derlenmiştir. Analiz döneminin en önemli belirleyicisi 2006 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nde başlayan ve dünyanın birçok yerine yayılan küresel finans krizidir. Çalışmada kullanılan değişkenlere ilişkin açıklamalar Tablo-1'de verilmektedir.

Bağımlı Değişken	
Öz Kaynak Getirisi (OG)	(Net Kar/Ortalama Öz Kaynaklar)*100
Açıklayıcı Değişkenler	
- Bankaya Özgü Değişkenler	
Bilanço Büyüklüğü (BB)	Ln(Toplam Aktif)
Kredi Riski (KR)	(Genel Karşılıklar/Krediler ve Alacaklar)*100
Kredi-Aktif Oranı (KAO)	(Toplam Krediler ve Alacaklar/Toplam Aktif)*100
- Sektöre Özgü Değişkenler	
Hirschman-Herfindahl Endeksi*	$HHI_t = \sum(s_i)^2$
- Makro Ekonomik Ortama Özgü Değişkenler	
Parasal Büyüme Oranı (PBO)	Ln(M2)
Ekonomik Büyüme Oranı (BO)	Ln(Reel GSYH)
Bütçe Dengesi (BD)	(Bütçe Dengesi/GSYH)*100
* s_i : i. Bankanın toplam aktif büyüklüğünün 23 bankanın toplam aktif büyüklüğüne oranı	

Tablo-1: Değişkenler

Veri setine ilişkin tanımlayıcı istatistikler ile çalışmada yer verilen değişkenler arasındaki korelasyon matrisi, sırası ile Tablo-2 ve Tablo-3'de sunulmaktadır:

	Ortalama	Standart Sapma	En Küçük	En Büyük
Bağımlı Değişken				
Öz Kaynak Getirisi (OG)	11.154	7.787	-12.723	45.488
Açıklayıcı Değişkenler				
- Bankaya Özgü Değişkenler				
Bilanço Büyüklüğü (BB)	16.540	2.185	11.216	19.529
Kredi Riski (KR)	1.887	2.884	0.114	21.873
Kredi-Aktif Oranı (KAO)	54.816	16.842	3.071	76.213
- Sektöre Özgü Değişkenler				
Hirschman-Herfindahl Endeksi*	0.102	0.004	0.096	0.109
- Makro Ekonomik Ortama Özgü Değişkenler				
Parasal Büyüme Oranı (PBO)	20.537	0.249	20.192	20.911
Ekonomik Büyüme Oranı (BO)	18.599	0.069	18.478	18.693
Bütçe Dengesi (BD)	-1.099	0.236	-1.398	-0.687
Gözlem Sayısı	138	138	138	138

Tablo-2: Tanımlayıcı İstatistikler

	OG	BB	KR	KAO	HHI	PBO	BO	BD
OG	1.000							
BB	0.420	1.000						
KR	-0.170	-0.277	1.000					
KAO	0.081	0.551	-0.555	1.000				
HHI	0.264	-0.090	-0.181	-0.097	1.000			
PBO	-0.275	0.097	0.180	0.102	-0.953	1.000		
BO	-0.265	0.098	0.179	0.093	-0.958	0.974	1.000	
BD	-0.208	0.086	0.155	0.092	-0.723	0.865	0.854	1.000

Tablo-3: Korelasyon Matrisi

Model

Türk mevduat bankacılığı sektöründeki karlılığın temel belirleyicilerini tespit edebilmek amacıyla aşağıda belirtilen ekonometrik modelin tahmin edilmesi amaçlanmıştır:

$$\mathbf{og_{i,t} = \alpha og_{i,t-1} + \beta X'_{i,t} + \gamma HHI_t + \theta Z'_{i,t}\, \varepsilon_{i,t}} \qquad \mathbf{(1)}$$

Yukarıda sunulan modelde yer alan (X') vektörü Tablo-1'de tanımlanan bankaya özgü açıklayıcı değişkenleri, (HHI) sektördeki yoğunlaşma derecesini ve son olarak (Z') vektörü ise makroekonomik göstergelere ilişkin açıklayıcı değişkenleri içermektedir. Öz kaynak getirisi (og) ise modelin bağımlı değişkenidir. Söz konusu model, iki alternatif spesifikasyon altında tahmin edilmiştir. Öncelikle açıklayıcı değişken olarak yalnızca bankaya özgü değişkenlere yer verilmiş, daha sonra sektöre ve makroekonomik ortama özgü değişkenler dahil edilerek model tekrar tahmin edilmiştir. Böylece ilk aşamada elde edilen ana kütle parametrelerinin modelin spesifikasyonuna olan duyarlılığının da gözlenmesi amaçlanmıştır.

Ekonometrik Yöntem

Yukarıda sunulan ekonometrik modelin tahmini, Arellano ve Bover (1995) ile Blundell ve Bond (1998) tarafından önerilen Sistem Genelleştirilmiş Momentler Metodu yardımı ile gerçekleştirilmiştir. Doğrusal bir dinamik panel tahmincisi olan Sistem Genelleştirilmiş Momentler Metodunun alternatifleri karşısındaki en önemli üstünlüğü, bağımlı değişkenin gecikmeli değerlerinin bağımsız değişken olarak tanımlandığı spesifikasyonlar için tutarlı ve etkin tahminler üretebilmesidir. Söz konusu yöntem, bağımsız değişkenlerin düzey değerlerinin yanı sıra gecikmeli fark değerlerini de bağımlı değişkenin gecikmeli değerleri ile birlikte araç değişken olarak kullanmakta ve böylece elde edilen ana kütle katsayılarının tutarlı ve etkin olmasını sağlamaktadır. Ayrıca kesit boyutunun zaman boyutundan daha uzun olduğu veri setleri altında bu üstünlüğünü koruyabilmektedir. Yukarıda sunulan (1) numaralı ekonometrik denklem, ilgili metot altında STATA12 programı yardımı ile Roodman (2009) tarafından geliştirilen yazılım üzerinden tahmin edilmiş ve tahminlere ilişkin standart hatalar küçük örneklem durumu göz önüne alınarak Windmeijer (2005) tarafından önerilen yöntem göz önüne alınarak düzeltilmiştir.

4. EKONOMETRİK BULGULAR

(1) numaralı ekonometrik modele ilişkin tahmin sonuçları Tablo-4'de sunulmaktadır. Yukarıda değinildiği üzere; elde edilen katsayıların istikrarını kontrol edebilmek için ilgili model iki farklı spesifikasyon altında tahmin edilmiştir. Model 1, öz kaynak getirisinin yalnızca kendi gecikmeli değeri ile bankaya özgü değişkenler üzerine modellenmesi suretiyle elde edilen katsayı tahminlerini sunmaktadır. Model 2 ise, Model 1'in sektöre ve makroekonomiye ilişkin değişkenler ile genişletilmesi suretiyle ulaşılan modele ilişkin tahmin sonuçlarını rapor etmektedir.

Tablo-4'den görüldüğü üzere; bankaya özgü değişkenlerin öz kaynak getirisi üzerindeki etkileri, her iki model için de aynı yönde tahmin edilmiştir. Böylece elde edilen katsayı tahminlerinin istikrarlı olduğu kanaatine varılmıştır. Modelin diagnostik kontrolü ise F-test, Hansen-J ve Arellano-Bond [AR(1)-AR(2)] test istatistiklerine dayalı olarak gerçekleştirilmiştir. F-testi sonuçları her iki modelin de bir bütün olarak istatistiki anlamlılığa sahip olduğunu göstermektedir. Hansen-J test istatistikleri ise, aşırı belirlenmiş kısıtlar olmadığını ve dolayısıyla gerekli tüm moment koşullarının sağlanmak suretiyle modelin istatistiki anlamda geçerli olduğuna işaret etmektedir. Son olarak Arellano-Bond AR(1) ve AR(2) test istatistikleri ise, hata terimlerinin birinci farkları arasında otokorelasyon ilişkisi bulunmadığını ortaya koymaktadır. Sonuç olarak, her iki modelden elde edilen bulgularında istatistiki olarak yorumlanabileceği ve birbirleri ile de tutarlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

	Model 1	Model 2
Bağımlı Değişkenin Bir Gecikmesi	0.425* (0.126)	0.264* (0.088)
Bankaya Özgü Değişkenler		
Bilanço Büyüklüğü (BB)	0.674** (0.262)	1.213* (0.213)
Kredi Riski (KR)	-0.463* (0.160)	-0.429** (0.203)
Kredi-Aktif Oranı (KAO)	-0.08*** (0.048)	-0.108*** (0.058)
Sektöre Özgü Değişkenler		
Hirschman-Herfindahl Endeksi		-0.130** (0.067)
- Makro Ekonomik Ortama Özgü Değişkenler		
Parasal Büyüme Oranı (PBO)		-0.487** (0.189)
Ekonomik Büyüme Oranı (BO)		0.615** (0.247)
Bütçe Dengesi (BD)		0.150** (0.058)
F-test	139.45 [0.000]	176.06 [0.000]
Hansen-J	18.84 [0.277]	14.69 [0.618]
AR(1)	-1.56 [0.118]	-1.37 [0.169]
AR(2)	1.04 [0.298]	0.94 [0.348]
Araç Değişken Sayısı	20	25
Gözlem Sayısı	115	115
Parantez içi değerler, ilgili katsayıya ilişkin standart hatalardır. Köşeli parantez içi değerler, ilgili test istatistiğine ilişkin olasılık değerleridir. *, **, *** : Sırası ile %1, %5 ve %10 anlamlılık düzeylerine işaret etmektedir.		

Tablo-4: Tahmin Sonuçları

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Model 1'den elde edilen temel bulgular ile de tutarlı olan Model 2 tahmin sonuçları, bankaya özgü değişkenlerin öz kaynak getirisi üzerinde istatistiksel olarak anlamlı etkilere sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Bilanço büyüklüğü, banka karlılığı üzerinde pozitif etkilere sahipken kredi riski ile kredi aktif oranının negatif etkilere sahip olduğu tespit edilmiştir. Elde edilen istatistiksel bulgular, Türk bankacılık sektörünün açmış olduğu kredilerin aşırı genişlediğine işaret etmektedir. Söz konusu bulgular, sektörün vermiş olduğu kredilerdeki genişlemenin kredi kalitesini bozmak suretiyle kredi riskini artırdığı şeklinde yorumlanabilir. Kredi riskindeki artış ise, beklendiği gibi karlılığın azalması ile sonuçlanmaktadır. Bu bağlamda, bankaların bilanço büyüklüklerini kredi dışındaki kanallar yardımı ile

genişletmeleri önerilmektedir. Bankacılık sektöründeki piyasa yapısının ise ilgili sektörün karlılığı üzerinde olumsuz etkilere sahip olduğu gözlenmektedir. Diğer bir ifadeyle, sektördeki rekabet derecesindeki artış karlılığı azaltıcı yönlü etkiler doğurmaktadır. Türkiye ekonomisinin makroekonomik görünümüne ilişkin bulgular ise, istikrarlı bir iktisadi ortamın sektör karlılığı üzerinde pozitif yönlü etkilere yol açtığını ortaya koymuştur. İktisadi büyüme oranı ile bütçe dengesindeki olumlu gelişmeler, bankacılık sektörü karlılığını artırırken parasal genişlemenin ise negatif yönlü etkiler yarattığı tespit edilmiştir.

REFERENCES

- AKBAŞ, Halil E. (2012). Determinants of Bank Profitability: An Investigation on Turkish Banking Sector; Öneri Dergisi, 10(37), 103-110.
- ALP Ali, BAN Ünsal, DEMİRGÜNEŞ Kartal and KILIÇ Saim (2010). Internal Determinants of Profitability in Turkish Banking Sector; The ISE Review, 12(46), 1-13.
- ALPER Değer and ANBAR Adem (2011). Bank Specific and Macroeconomic Determinants of Commercial Bank Profitability: Empirical Evidence from Turkey; Business and Economics Research Journal, 2(2), 139-152.
- ARELLANO Manuel and BOVER Olympia (1995) Another Look at the Instrumental Variable Estimation of Error-Components Models; Journal of Econometrics, 68(1), 29–51.
- BAŞÇI Eşref S. and SAKINÇ Öznur (2014). Determinants of Bank Profitability in Turkey: An Empirical Analysis on Types of Banking from 2002 to 2012; Turkish Economic Review, 1(1), 3-6.
- BLUNDELL Richard and BOND Stephan (1998). Initial Conditions and Moment Restrictions in Dynamic Panel Data Models; Journal of Econometrics, 87, 115–143.
- DEMİRHAN Dilek (2013). Effects of the Recent Financial Crisis on the Determinants of Bank Profitability: Case of Turkish Banking Industry; Journal of Yasar University, 8(31), 5203-5228.
- EKŞİ Halil İ., ÖZÇALICI Mehmet and BÜYÜKKONUKLU Buket (2011). Examining Internal Factors That Affect Banks' Performance Through Panel Regression Analysis; Journal of Modern Accounting and Auditing, 7(3), 310-315.
- GÖÇER İsmet, MERCAN Mehmet ve BÖLÜKBAŞ Mehmet (2015). Bankacılık Sektörü Kredilerinin İstihdam ve Ekonomik Büyüme Üzerindeki Etkileri: Türkiye Ekonomisi için Çoklu Yapısal Kırılmalı Eş Bütünleşme Analizi; Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 33(2), 65-84.
- ÖZGÜR Önder and GÖRÜŞ Mehmet Ş. (2016). Determinants of Deposit Bank Profitability: Evidence from Turkey; Journal of Applied Economics and Business Research, 6(3), 218-231.
- ROODMAN David (2009). How to Do xtabond2: An Introduction to "Difference" and "System" GMM in Stata; Stata Journal, 9(1), 86-136.
- SAYILGAN Güven and YILDIRIM Onur (2009). Determinants of Profitability in Turkish Banking Sector: 2002-2007; International Research Journal of Finance and Economics, 28, 207-2014.
- TUNAY K. Batu (2014). Türkiye'de Banka Karlılığının Belirleyicileri: Ölçek Büyüklükleri, Mülkiyet ve Finansal Krizler Temelinde Yeni Bir Analiz; Türkiye Bankalar Birliği Bankacılar, 91, 3-35.
- TURGUTLU Evrim (2014). Dynamics of Profitability in the Turkish Banking Industry; Ege Akademik Bakış, 14(1), 43-52.
- WINDMEIJER Frank (2005). A Finite Sample Correction for the Variance of Linear Efficient Two-Step GMM Estimators; Journal of Econometrics, 126, 25–51.